

/// OSLO Workshop Conformiteit

Datum: 30/11/2020

Locatie: Teams meeting (virtueel)

De **presentatie** is terug te vinden via <https://data.vlaanderen.be/standaarden/standaarden-in-ontwikkeling/oslo-conformiteitsraamwerk/index.html>

De **draft van het conformiteitsraamwerk** waarmee werkt gewerkt tijdens deze workshop is terug te vinden via <https://data.vlaanderen.be/standaarden/standaarden-in-ontwikkeling/oslo-conformiteitsraamwerk/index.html>

De **opname van de werkgroep** is terug te vinden via <https://web.microsoftstream.com/video/7839744b-15b7-4a62-a8c4-dcdfbc87500b?list=studio>

AANWEZIGEN

- G.I.M. - Geographic Information Management
  - Peter Somers
- Taxistop VZW
  - Tjalle Groen
- Autodelen.net
  - Bram Seeuws
- Informatie Vlaanderen
  - Stefan Van Malderen
  - Michiel De Keyzer
  - Eveline Vlassenroot
- Agentschap Binnenlands Bestuur
  - Niels Vandekeybus
  - Katrien De Smet (Agentschap Binnenlands Bestuur)
- Werkplaats Immaterieel Erfgoed
  - Shana Van Hauwermeiren
- Agentschap Wegen en Verkeer
  - Raf Vanlathem
  - Natasha Blommaert
- Departement Cultuur, Jeugd en Media
  - Thomas Buijs
  - Hans van der Linden
- Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken
  - Alvin Demeyer
- De Lijn
  - Tim Coninx
- Departement Omgeving

- Louis Gistelinck
- Agentschap voor Onderwijsdiensten
  - Peter van Poucke
- Raad van State
  - Cedric Jolling
- Stad Antwerpen
  - Stijn Vernailen
  - Annelies Valgaeren
- Digipolis
  - Michaël Meersmans
  - Leen Van Campe
- Stad Eeklo
  - Kathleen Declercq

AGENDA VAN DE WORKSHOP

9u05 – 9u30	Introductie en context
9u30 – 9u45	Deel 1: Inleiding en scope
9u45 - 10u	Deel 2: Proces en methode
10u - 10u30	Deel 3: Conformiteit
10u30 - 10u45	Deel 4: Communicatie
10u45 – 11u	Afronden en volgende stappen

1. INTRODUCTIE EN CONTEXT

We verwijzen naar de slides en de opname voor meer informatie.

Door de vele vragen rond conformiteit is er gestart met een project om een conformiteitsraamwerk uit te werken. Dit moet een antwoord bieden op een heel aantal vragen en duidelijkheid bieden over de betekenis van conformiteit. Het raamwerk is een aanvulling op [Proces & Methode](#).

De basis voor de conformiteit zijn de 3 types van OSLO Datastandaarden (Vocabularium, Applicatieprofiel en Implementatiemodel). Er wordt verder nog een onderscheid gemaakt in gradatie en niveau binnen conformiteit.

Het raamwerk zal zich ook buigen over de communicatie rond conformiteit.

2. WORKSHOP IN MIRO

De deelnemers werden gevraagd om het Miro-whiteboard voor deze workshop te openen via <http://bit.ly/workshopconformiteit>.

De workshop bestaat uit vier delen, die overeenkomen met de relevantste delen aanwezig in het draft conformiteitsraamwerk.

Per deel werd er eerst een korte toelichting gegeven van wat er aanwezig is in het raamwerk (zie [draft conformiteitsraamwerk](#)). Daarna konden de deelnemers in Miro telkens volgende vragen beantwoorden en de nodige feedback geven:

- 1) Wat is goed?
- 2) Wat is minder goed?
- 3) Wat zijn zaken die nog ontbreken?

Hieronder vind je een neerslag van de feedback die we mochten ontvangen voor elk van de onderdelen.

DEEL 1: INLEIDING EN SCOPE

We verwijzen naar de slides, het draft-document en de opname voor meer informatie.

Wat is goed?

- Besef van belang van implementatie/adoptie.
- Duidelijkheid verschaffen over het implementatie proces.
“Duidelijkheid geven over proces hoe je die hele aanbesteding kan doen vind ik een goed idee.”
- Rekening houden met andere standaarden.

Wat zijn zaken die nog ontbreken?

- Toegang tot template conformiteitsverklaring
- Term “afwijking” aanpassen naar “complianceverklaring”
- Versionering & change log
“Sommige OSLO-standaarden publiceren wel een change log tussen de verschillende versies zodanig dat je makkelijk weet wat je moet doen om mee up to date te zijn”
- Validatiemechanismen: hoe conformiteit controleren?
- Graag stand van zaken waar OSLO nu al is geïmplementeerd en concreet tonen
  - ➔ Enkele voorbeelden van concrete implementaties die werden genoemd in de chat:
    - Agentschap Binnenlands Bestuur: implementatie van Besluit en Mandaat
    - Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken: implementatie van Mandaat, Besluit en Besluitvorming
    - Implementaties van Openbaar Domein door softwareleveranciers, provincie Vlaams-Brabant, Roeselare, ..
    - Implementatie van Bedrijventerrein bij VLAIO (momenteel als proof-of-concept).
    - Thema Wegen en Verkeer is geïmplementeerd in tal van tools en in vele bestekken van Beleidsdomein MOW voor de uitwisseling van data.
    - In Burgerprofiel worden de OSLO-standaarden gebruikt om gegevens uit de authentieke gegevensbronnen uit te wisselen en te ontsluiten.
    - De Vlaamse Codex heeft een endpoint die OSLO-compliant data ontsluit.
- Voorbeelden toevoegen

DEEL 2: PROCES EN METHODE

We verwijzen naar de slides, het draft-document en de opname voor meer informatie.

Wat is goed?

- Proces biedt houvast voor organisaties die (nog) niet zo ver zijn in hun informatiewerking

Wat is minder goed?

- Definitie implementatiemodel is niet correct. Belangrijkste opmerking hierbij is dat ze wel gericht zijn op informatie-uitwisseling
- Hoe wordt de link gelegd met reeds bestaande modellen die mogelijk bruikbaar zijn voor 'nieuwe' standaarden? Vb. uitbreidingen van bestaande standaarden?
- Momenteel staan er geen taalvereisten in het document rond URI's maar het standaardenregister verwacht Nederlandstalige.

Wat zijn zaken die nog ontbreken?

- Alle issues die werden gedocumenteerd moeten verwerkt zijn > wat betekent 'verwerkt'?
- Ondersteuning voor "Engelstalige" URI's?
- Eén van de specificaties is het 'Aantonen dat de specificatie reeds beoordeeld werd door een breed publiek op basis van betrokkenen in de werkgroep' à Hoe breed gaan jullie gaan?
- Ook hier voorbeelden toevoegen

DEEL 3: CONFORMITEIT

We verwijzen naar de slides, het draft-document en de opname voor meer informatie.

Wat is goed?

- Duidelijk standpunt t.o.v. conformiteit voor niet-OSLO standaarden.

Wat is minder goed?

- Graad 2 voegt bovenop de conformiteit met OSLO-standaarden ook conformiteit met niet-OSLO standaarden toe maar is het niet net de bedoeling dat termen die nog niet bestaan worden toegevoegd aan de OSLO-standaarden ipv deze in een aparte standaard te beschrijven?

"Graad 2 is een beter niveau dan graad 1, maar het is toch niet de bedoeling om mensen aan te zetten om niet-OSLO standaarden gaan ontwikkelen om naar niveau 2 te gaan."

→ Dit is inderdaad niet de bedoeling dat mensen standaarden gaan definiëren die niet in lijn zijn met OSLO, dit is ook niet mogelijk, je zal een proces en methode moeten volgen om tot een standaard te komen.

Wat zijn zaken die nog ontbreken?

- Concrete voorbeelden/how to's om bepaalde levels van conformiteit te bereiken. Iets om direct mee aan de slag te kunnen gaan.
- Aanvulling: Op niveau van mensen die hier geen ervaring mee hebben wel inhoudelijk specialisten zijn.

- Idee van implementatieplan in geval een specifieke doelgroep een standaard moet implementeren (vb. via niveaus in conformiteitsattesten)
“Wij hebben een traject doorlopen voor een bepaalde sector en ik denk dat het ook wel interessant kan zijn om na te denken hoe je een bepaalde doelgroep in een bepaalde richting kunt krijgen.”
- Bij gebruik codelijsten conformiteit 1, welke waarde? De URI of de code. Niet alle codelijsten voorzien een code...
- Data is valideerbaar bij niveau 3: moet dat met triples of is de validatieketen van AWV bv. ook toereikend? Hier worden geen triple formaten ondersteund maar wel allerlei formaten zoals csv, json, excel, dwg, revit, ..
--> Niet enkel triples en linked data zijn in scope.
- Wat met identifiers? Moeten deze ook URIs zijn in niveau 2?
“Moet de identifier van een record een URI zijn of niet?”
- Quid: Verwijzing naar externe codelijsten (bijv. CPSV) & verhouding tot versionering OSLO-standaard?
“Verwijzing naar externe codelijsten is nogal los, gewoon een link, en die kan ook soms nogal eens breken.”

DEEL 4: COMMUNICATIE

We verwijzen naar de slides, het draft-document en de opname voor meer informatie.

Wat is goed?

- Kant-en-klare voorbeelden, Linken naar richtlijnen en documentatie

Wat zijn zaken die nog ontbreken?

- AWV heeft ook uitgebreide specificaties over hoe de standaard in een bestek opgenomen kan worden, hiervoor bestaat een template, posten in SB250, BIM-protocol, BIM-uitvoeringsplan en dataformaatspecificaties in de instructiebundel.

PARKING

- Toelichting over implementaties van OSLO
- Kunnen organisaties die niet verbonden zijn aan de Vlaamse overheid ook gebruikmaken van de procedure om de deliverables te publiceren? En zoja hoe en waar?

“Vanuit de Raad van State, praktisch gezien zie ik nergens verschijnen hoe of waar. Ik zou in de toekomst ook willen gebruikmaken van OSLO-standaarden en deze implementeren maar het is nog niets concreet. “

3. AFRONDEN EN VOLGENDE STAPPEN

Deze workshop was een eerste stap richting een gedragen conformiteitsraamwerk. De feedback die we hier verzamelden zal meegenomen worden en een volgende versie van het raamwerk zal in januari 2021 gepubliceerd worden. Alle documentatie kan teruggevonden worden via <https://data.vlaanderen.be/standaarden/standaarden-in-ontwikkeling/oslo-conformiteitsraamwerk/index.html>

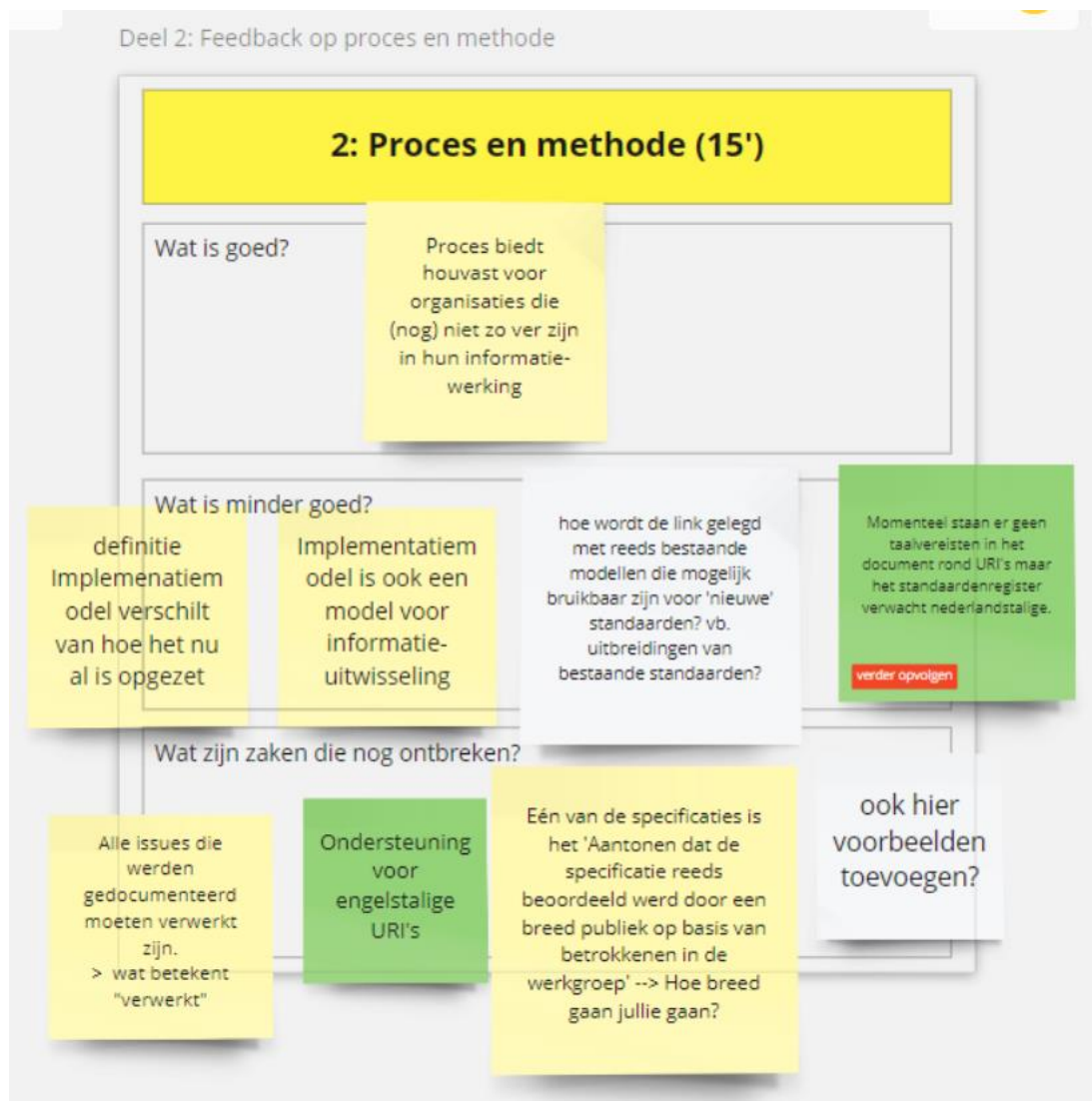
4. BIJLAGE: SCREENSHOTS MIRO-WHITEBOARD

Deel 1: Inleiding en scope

Deel 2: Proces en methode

Deel 3: Conformiteit

Deel 3: Feedback op conformiteit

3: Conformiteit (30')

Wat is goed?

Duidelijk standpunt t.o.v. conformiteit voor niet-OSLO standaarden

Wat is minder goed?

Graad 2 voegt bovenop de conformiteit met OSLO-standaarden ook conformiteit met niet-OSLO standaarden toe maar is het niet net de bedoeling dat termen die nog niet bestaan worden toegevoegd aan de OSLO-standaarden ipv deze in een aparte standaard te beschrijven?

Wat zijn zaken die nog ontbreken?

Concrete voorbeelden/how to's om bepaalde levels van conformiteit te bereiken. Iets om direct mee aan de slag te kunnen gaan.

idee van implementatieplan in geval een specifieke doelgroep een standaard moet implementeren? (vb. via niveaus in conformiteitsattesten)

Bij gebruik codelijsten conformiteit 1, welke waarde? De URI of de code, niet alle codelijsten voorzien een code..

wat met identifiers? moeten deze ook URIs zijn in niveau 2?

Quid: Verwijzing naar externe codelijsten (bijv. CPSV) & verhouding tot versionering OSLO-standaard?

aanvulling: Op niveau van mensen die hier geen ervaring mee hebben maar wel inhoudelijk specialisten zijn

Data is valideerbaar bij niveau 3: moet dat met triples of is de validatieketen van AWW bv. ook toereikend? Hier worden geen triple formaten ondersteund maar wel allerlei formaten zoals csv, json, excel, dwg, revit, ...

Deel 4: Communicatie

Deel 4: Feedback op communicatie

4: Communicatie (15')

Wat is goed?

Kant-en-klare
voorbeelden,
Linken naar
richtlijnen en
documentatie

Wat is minder goed?

Wat zijn zaken die nog ontbreken?

AWV heeft ook uitgebreide
specificaties over hoe de
standaard in een bestek
opgenomen kan worden,
hiervoor bestaat een template,
posten in SB250, BIM-protocol,
BIM-uitvoeringsplan en data-
formaat-specificaties in de
instructiebundel.